

Byla C-410/19

Prašymas priimti prejudicinį sprendimą

Gavimo data:

2019 m. gegužės 27 d.

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas:

Supreme Court of the United Kingdom (Jungtinė Karalystė)

Sprendimo dėl prašymo priimti prejudicinį sprendimą priėmimo data:

2019 m. gegužės 22 d.

Apeliantė:

The Software Incubator Ltd

Kita apeliacinio proceso šalis:

Computer Associates (UK) Ltd

**SUPREME COURT OF THE UNITED KINGDOM (Aukščiausiasis teismas,
Jungtinė Karalystė)**

2019 m. gegužės 22 d.

<...>

<...>

***Computer Associates (UK) Ltd* (Kita apeliacinio proceso šalis) prieš**

***The Software Incubator Ltd* (Apeliantė)**

2019 m. kovo 28 d. **išklausius** apeliantės ir kitos apeliacinio proceso šalies advokatus,

nutaria

Pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 267 straipsnį pateikti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui šios nutarties priede išdėstyti prejudicinius klausimus

2. Sustabdyti apeliančios ir kitos apeliacinio proceso šalies bylos <...> <...> nagrinėjimą, kol Europos Sąjungos Teisingumo Teismas priims sprendimą dėl jam pateiktų klausimų arba kol bus priimta kita nutartis
3. Atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą. (**orig. p. 2**)

PRIEDAS

Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas

1. Prašymą priimti prejudicinį sprendimą teikiantis teismas yra *Supreme Court of the United Kingdom*.

Šalys

2. Pagrindinės bylos šalys:
 - 2.1. *Software Incubator Limited* (toliau – *Software Incubator*), <...><...>.
 - 2.2. *Computer Associates UK Limited* (toliau – *Computer Associates*), <...>.

Pagrindinės bylos ginčo dalykas

3. Pagrindinėje byloje ginčas yra susijęs su *Software Incubator* reikalavimu *Computer Associates* atlyginti žalą pagal *Commercial Agents (Council Directive) Regulations 1993* (1993 m. Prekybos agentų (Tarybos direktyva) taisyklės, toliau – Taisyklės), kuriomis Jungtinė Karalystė į savo teisę perkėlė 1986 m. gruodžio [18 d.] Tarybos direktyvos 86/653/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su savarankiškai dirbančiais prekybos agentais, derinimo (toliau – Direktyva) nuostatas.
4. Pateiktais klausimais siekiama išsiaiškinti, ar Direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje nurodyta prekybos agento apibrėžtis, apribota „prekių pardavimu“, yra taikoma kompiuterio programinės įrangos kopijai, kuri yra elektroniniu būdu tiekiamas atstovaujamojo klientui, kartu suteikiant nuolatinę licenciją naudoti programinės įrangos kopiją. (**orig. p. 3**)
5. *Software Incubator* nurodė, kad kompiuterio programinės įrangos tiekimas elektroniniu būdu atstovaujamojo klientui, kartu suteikiant nuolatinę licenciją naudoti programinės įrangos kopiją, yra „prekių pardavimas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 1 straipsnio 2 dalį. *Computer Associates* nurodė, kad kompiuterio programinės įrangos tiekimas elektroniniu būdu atstovaujamojo klientui, kartu suteikiant ribotos trukmės ar nuolatinę licenciją naudoti programinės įrangos kopiją, nėra „prekių pardavimas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 1 straipsnio 2 dalį.
6. *High Court of England and Wales* (Anglijos ir Velso Aukštasis teismas) savo 2016 m. liepos 1 d. sprendime laikėsi nuomonės, kad programinės įrangos

tiekimas elektroniniu būdu kartu su nuolatine licencija prilygsta „prekių pardavimui“, ir remdamasis Taisyklėmis priteisė *Software Incubator* naudai 475 000 GBP žalos atlyginimą.

7. Apeliaciniame skunde dėl to sprendimo 2018 m. kovo 19 d. *Court of Appeal of England and Wales* (Anglijos ir Velso Apeliacinis teismas) laikėsi nuomonės, kad programinė įranga, kuri buvo tiekama atstovaujamojo klientui elektroniniu būdu, o ne materialioje laikmenoje, nėra „prekė“, kaip tai suprantama pagal Taisyklių 2 taisyklės 1 dalį ir Direktyvos 1 straipsnio 2 dalį. Atsižvelgdamas į tai, *Court of Appeal* nusprendė, kad *Software Incubator* Taisyklių tikslais nebuvo prekybos agentas ir atmetė jos reikalavimą dėl žalos atlyginimo pagal Taisykles.
8. *Software Incubator* tada kreipėsi į *Supreme Court of the United Kingdom* dėl leidimo apskūsti *Court of Appeal* sprendimą. 2019 m. kovo 28 d. nutartimi *Supreme Court* leido apskūsti ir teikia Europos Sąjungos Teisingumo Teismui toliau išdėstytiis prejudicinius klausimus.

Svarbios faktinės aplinkybės (orig. p. 4)

Susitarimas

9. *Software Incubator* reikalavimas kyla iš 2013 m. kovo 25 d. *Software Incubator* ir *Computer Associates* susitarimo (toliau – Susitarimas). Pagal Susitarimo 2.1 punktą *Software Incubator*, bendraudamas su potencialiais klientais Jungtinėje Karalystėje ir Airijoje siekiant „reklamuoti, tiekti rinkai ir parduoti produktą“, veikia *Computer Associates* vardu. „Produkto“ apibrėžtis buvo pateikta pirmame Susitarimo preambulės punkte ir buvo nurodyta, kad tai yra „taikomųjų programų automatizavimo programinė įranga, skirta diegti ir valdyti programas visame duomenų centre“ (toliau – Programinė įranga). Taigi pagal Susitarimą *Computer Associates* buvo atstovaujamas, o *Software Incubator* buvo agentas.
10. Programinė įranga yra žinoma kaip taikomųjų programų išleidimo automatizavimo programinė įranga (toliau – RAS). RAS yra „programinė įranga apie programinę įrangą“, t. y. jos tikslas yra koordinuoti ir automatiškai vykdyti kitų programinės įrangos taikomųjų programų diegimą ir atnaujinimą didelėse organizacijose, tokiose kaip bankai ir draudimo įmonės, tam, kad pagrindinės taikomosios programos būtų visiškai integruotos į programinės įrangos darbo aplinką. Sudėtinga RAS yra kompleksinė ir brangi, todėl sudaryti [ir] užbaigti sandorį su didele organizacija užima nemažai laiko.

Programinė įranga

11. *High Court* apibūdino Programinę įrangą kaip sudėtingą, komercinę, ne specialiai pritaikytą. Ji gali būti įkeliamą į kliento įrangą arba naudojant materialią laikmeną, arba elektroniniu būdu atsisiunčiant, kaip buvo numatyta *Computer Associates* sutartyse su jų klientais. Kaip nurodė *Court of Appeal*, neginčijamas *Computer Associates* įrodymas buvo tai, kad: (1) *Computer Associates* pateikdavo Programinę įrangą elektroniniu būdu per elektroninį laišką, kuriame būdavo

nuoroda į internetinį portalą, iš kurio klientas galėdavo parsisiųsti Programinę įrangą; ir (2) *Computer Associates* niekada Programinės įrangos nepatiekdavo klientams jokioje materialioje laikmenoje.

***Computer Associates* Programinės įrangos licencijavimas (orig. p. 5)**

12. Pagal Susitarimo 4.1 punktą *Computer Associates* turėjo išimtinę teisę nustatyti Programinės įrangos licencijavimo klientams sąlygas ir tvarką; Jo 6.1 punkte nustatyta, kad *Computer Associates* nustato ir renka iš klientų visus „mokesčius“ už Programinės įrangos „naudojimą“. *Software Incubator* buvo įgaliota skatinti *Computer Associates* licencijų naudoti jų Programinę įrangą suteikimą klientams. *Software Incubator* neturėjo jokių įgaliojimų perduoti teises į Programinės įrangos nuosavybę.
13. *Computer Associates* licencijos suteikė klientams leidimą naudoti Programinę įrangą Programinės įrangos modulyje numatytomis sąlygomis, vadovaujantis Įsteigimo susitarimu naujų klientų atveju ar Pagrindiniu susitarimu jau esamų klientų atveju. Nauji klientai gaudavo prieigą prie Programinės įrangos užpildę užsakymo formą, kurioje buvo numatyta, kad užsakymo formoje nurodyta Programinė įranga buvo „pateikta klientui šioje užsakymo formoje ir pirmiau įvardytame Įsteigimo susitarime numatytomis sąlygomis. CA Europe S.A.R.L. klientui suteikia licenciją naudoti CA Programinę įrangą pagal Programinės įrangos modulį tarp kliento ir CA Europe S.A.R.L.“. Klientams, sudariusiems Pagrindinį susitarimą su *Computer Associates*, Programinės įrangos licencijos buvo suteikiamos tame susitarime numatytomis sąlygomis (kurios pagal turinį buvo panašios į Įsteigimo susitarimą ir Programinės įrangos modulį).
14. Pagal Programinės įrangos modulio 3.1 punktą *CA Europe S.A.R.L.* (toliau – *CA Europe*) teikė klientams ribotą, neišimtinę, neperleidžiamą licenciją numatytam terminui, skirtą (i) diegti ir taikyti Programinę įrangą apibrėžtoje teritorijoje, neviršijant leistino galutinių naudotojų skaičiaus; (ii) leisti galutiniams naudotojams pasiekti Programinę įrangą; (iii) pasidaryti protingą kiekį Programinės įrangos kopijų atkūrimui gedimo atveju; ir (iv) iš anksto gavus rašytinį sutikimą, perkelti Programinę įrangą į naują vietą toje teritorijoje. (orig. p. 6)
15. Pagal Programinės įrangos modulio 3.4 punktą licencija suteikiama, jeigu klientas laikosi įsipareigojimų: (i) nesijungti prie bet kurios Programinės įrangos dalies, kuriai neturi leidimo, ir jos nenaudoti; (ii) nevykdyti ar nesudaryti sąlygų vykdyti Programinės įrangos dekompiliavimą ar atvirkštinę inžineriją; (iii) nekeisti Programinės įrangos; (iv) nenuomoti, neperleisti, neperduoti ir nesublicencijuoti Programinės įrangos; (v) nepašalinti nuo bet kurios Programinės įrangos kopijos jokių nuosavybės teisės pranešimų, etikečių ar ženklų; ar (vi) neviršyti leistino galutinių vartotojų skaičiaus.
16. Programinės įrangos modulio 4.1 punkte numatyta, kad *Computer Associates / CA Europe* išlaiko visas su Programine įranga susijusias „teises, pavadinimus, autorių

teises, patentus, prekės ženklus, komercines paslaptis ir kitus nuosavybės teisių interesus“ ir jokių šio pobūdžio teisių nesuteikia klientams. Programinės įrangos modulis 9.12 punkte aiškiai numatyta, kad išdavus licenciją teisės suteiktos tik asmeniškai jos šalims.

17. Bet kuri Programinės įrangos licencija gali būti išduodama neribotam („nuolatinė licencija“) arba ribotam laikotarpiui. Praktikoje dauguma licencijų buvo nuolatinės. Įsteigimo susitarimo 10.2 punkte numatyta, kad bet kuri šalis gali nutraukti susitarimą dėl kitos šalies padaryto esminio pažeidimo (laikantis galiojančių nuostatų dėl įspėjimo ir pažeidimo neištaisymo terminų) ar dėl kitos šalies nemokumo, po kurių konkreči licencija būtų nedelsiant panaikinta ir visos Programinės įrangos kopijos turėtų būti gražintos *Computer Associates*, kliento ištrintos ar sunaikintos.

Susitarimo nutraukimas (orig. p. 6)

18. 2013 m. spalio 9 d. raštu *Computer Associates* nutraukė Susitarimą su *Software Incubator*.

Taikytinos teisinės nuostatos

19. Šioms aplinkybėms taikytina nacionalinė teisės nuostata yra Taisyklių 2 straipsnio 1 dalyje nurodyta prekybos agento sąvoka, kurioje numatyta, kad „Šiose Taisyklėse <...> „prekybos agentas“ (orig. p. 7) – savarankiškai dirbantis tarpininkas, kuris turi ilgalaikį įgaliojimą derėtis dėl prekių pardavimo arba pirkimo kito asmens („atstovaujamojo“) naudai,

<...>”.

20. ES teisės nuostata, dėl kurios išaiškinimo kreipiamasi, yra 1986 m. gruodžio [18 d.] Tarybos direktyvos 86/653/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su savarankiškai dirbančiais prekybos agentais, derinimo 1 straipsnio 2 dalis, kurioje nurodyta, kad „[š]ioje direktyvoje prekybos agentas — tai savarankiškai dirbantis tarpininkas, kuris turi ilgalaikį įgaliojimą derėtis dėl prekių pardavimo arba pirkimo kito asmens (toliau — atstovaujamas) naudai <...>“

Prašymo priimti prejudicinį sprendimą pagrindai

21. Direktyva buvo reikalaujama, kad Jungtinė Karalystė įgyvendintų Direktyvos nuostatas, įskaitant:

21.1. Prekybos agento teisę į kompensaciją ar atlyginimą sutarties nutraukimo atveju (kaip numatyta Direktyvos 17 straipsnyje), kuris ir buvo nagrinėjamo ginčo dalykas; ir

21.2. Prekybos agento sąvoką, kuri šioms faktinėms aplinkybėms taikomose nacionalinėse nuostatose visiškai atitinka sąvoką anglų kalba, nurodytą Direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje, ir yra tiesiogiai cituojama.

22. Prašymą pateikęs teismas siekia prejudicinio sprendimo dėl 1 straipsnio 2 dalies išaiškinimo, nes mano, kad *acte clair* doktrina neleidžia nustatyti, ar ta sąvoka turi būti taikoma šios bylos faktinėms aplinkybėms, kaip konkrečiau išdėstytos pateiktuose klausimuose.

Prejudiciniai klausimai

23. Prejudiciniai klausimai, kuriuos prašymą pateikęs teismas pateikia ESTT:

(1) Ar programinės įrangos kopija, kuri yra pateikiama atstovaujamojo klientui elektroniniu būdu, o ne materialioje laikmenoje, yra „prekė“, kaip (**orig. p. 8**) tai suprantama pagal 1986 m. gruodžio [18 d.] Tarybos direktyvos 86/653/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su savarankiškai dirbančiais prekybos agentais, derinimo (toliau – Direktyva) 1 straipsnio 2 dalyje pateiktą prekybos agento apibrėžtį?

(2) Ar atvejai, kai kompiuterio programinė įranga atstovaujamojo klientui tiekiamą suteikiant nuolatinę licenciją naudoti programinės įrangos kopiją, yra „prekių pardavimas“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 1 straipsnio 2 dalyje pateiktą prekybos agento apibrėžtį?

Kancleris

2019 m. gegužės 22 d.